

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 19P/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721201173
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Tagaj
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2021:6721201173.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Michalom Tagajom, vo veci starostlivosti o maloletého V. Š., D.. XX.XX.XXXX, V. O. F. Š., D.. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom ako matka, obidvaja občania SR, zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: otca O. Š., F.. Š., D.. XX.XX.XXXX, N. G. XXX, P. Z. a matky W. Š., F. S., D.. XX.XX.XXXX, N. G. XXX, P. Z., o návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie výživného od 01.04.2021 do vykonateľnosti tohto rozsudku a v časti o pridelenie rodinných prídavkov a bonusu na maloleté deti matke maloletých detí z a s t a v u j e .

II. Súd z v e r u j e maloleté deti V. Š., F.. Š., D.. XX.XX.XXXX V. F. Š., F.. Š., D.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky W. Š.Á., F.. S., D.. XX.XX.XXXX.

L.. Obaja rodičia sú oprávnení zastupovať maloleté deti v bežných veciach a spravovať ich majetok.

IV. Otec O. Š., F.. Š., D.. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý počnúc od vykonateľnosti tohto rozsudku prispievať na výživu maloletého V. Š., F.. Š., D.. XX.XX.XXXX sumou vo výške 130 Eur mesačne a na výživu maloletého F. Š., F.. Š., D.. XX.XX.XXXX sumou vo výške 130 Eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky W. Š., F.. S., D.. XX.XX.XXXX.

V. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi v každom párnom týždni v roku od stredy od 18,00 hod. do nedele do 18,00 hod. tohto týždňa.

VI. Otec je o p r á v n e n ý i p o v i n n ý v stanovené dni a hodiny prevziať maloleté deti od matky pred vchodom do svojho bydliska a matka je povinná na stanovenom mieste, v stanovené dni a hodiny maloleté deti odovzdať otcovi so všetkými potrebnými vecami a pripraviť ich na stretnutie s otcom.

VII. Matka je povinná maloleté deti v stanovené dni a hodiny pred vchodom do bydliska otca prevziať a otec je povinný v stanovené dni a hodiny, na stanovenom mieste matke maloleté deti odovzdať so všetkými potrebnými vecami a pripraviť ich na stretnutie s matkou.

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 22.03.2021 bol súdu doručený návrh matky maloletých detí Š. na zverenie maloletých do jej osobnej starostlivosti s tým, že otec maloletých bude zviazaný prispievať maloletým na výživu sumou 150 Eur mesačne na každé dieťa zvlášť a matka bude oprávnená poberať rodinné prídavky a daňový bonus na deti. Svoj návrh odôvodnila tým, že kvôli nezhodám s manželom ohľadne financií odišla zo

spoločnej domácnosti aj s dvomi maloletými deťmi pochádzajúcimi s manželstva k svojim rodičom do ich rodinného domu. Dve ďalšie deti pochádzajúce z manželstva už sú plnoleté a byvajú samostatne. Manžel zostal sám bývať v spoločnom byte v G.. S deťmi sa však stretáva po vzájomnom dohovore a stanovenom termíne. Dobrovoľne však na výživu maloletým neprispieva napriek tomu, že pracuje, má pravidelný príjem a je poberateľom aj rodinných prídavkov na deti. Matka pracuje ako čašníčka a v súčasnosti poberá 80% minimálnej mzdy kvôli pandémie koronavírusu. Synovia sú žiakmi 6. triedy základnej školy a momentálne sa učia dištančne, takže musia používať na výučbu počítač. Mesačný poplatok za internet 15 Eur platí matka. Poistenie pre synov činí 22 Eur mesačne, dobíjanie kreditu na ich mobil 12 Eur mesačne, poplatok za doučovanie angličtiny 30 Eur mesačne. Za bývanie hradí rodičom 100 Eur mesačne. Okrem týchto fixných mesačných nákladov matka platí aj stravu, lieky a výživové doplnky pre synov, pohonné hmoty na prepravu synov, ošatenie a obuv.

2. Otec maloletých detí sa na výzvu súdu k návrhu matky nevyjadril. Súd požiadal príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len ako ÚPSVaR) o prešetrenie pomerov v rodine maloletých. Podľa správy ÚPSVaR zo dňa 30.04.2021 matka s maloletými byva v rodinnom vo vlastníctve jej rodičov spolu s rodičmi a bratom s jeho družkou, ktorí obývajú dolné poschodie, pričom matka s maloletými a starými rodičmi maloletých obývajú horné poschodie, kde majú maloletí vlastné izby a všetko potrebné. V domácnosti sú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletých. Matka pracuje ako čašníčka a zarába mesačne cca 550 Eur. Zo svojho príjmu prispieva na bývanie sumou 100 Eur, mesačne platí poistenie 29 Eur, mobilný telefón 30 Eur, TV a internet 7,50 Eur, poistenie auta 89 Eur. Poistenie pre deti hradí otec, ona synom platí na telefón mesačne 10 Eur. Hradí im doučovanie z angličtiny 5 Eur na hodinu pre každého syna. Navštevujú odbornú alergologickú ambulanciu, za lieky zaplatia 10 Eur štvrťročne pre každého syna. Manžel jej pravidelnú sumu výživného neposkytuje, kúpil im však výstroj na bežky, kúpil im oblečenie, obuv. Z tohto dôvodu matka nežiada, aby súd určil výživné späť, ale iba od apríla 2021.

3. Otec maloletých žije v 3-izbovom obecnom nájomnom byte. V byte majú deti svoju kompletne zariadenú izbu. Synovia u neho trávajú niekoľko dní v týždni podľa toho, ako má otec voľno v práci. Pracuje na 12-hodinové pracovné zmeny. Jeho čistý mesačný príjem predstavuje 1 100 Eur mesačne. Mesačne hradí 190 Eur nájom, poplatky za elektrinu 30 Eur, plyn 40 Eur, televíziu a internet 20 Eur, koncesionárske poplatky 4,64 Eur, poistenie pre synov 15 Eur pre každého, sporenie 40 Eur, kredit na telefón 6 Eur. Rovnako aj kredit pre synov 6 Eur na 2-3 mesiace pre každého a hradil im aj stravu v školskej jedálni. Mesačné prídavky na deti už bude poberať matka. So zverením maloletých do starostlivosti matky otec nesúhlasí, uviedol, že chce synov do striedavej starostlivosti. U zamestnávateľa sa môže dohodnúť, aby v týždni, keď bude mať synov v starostlivosti, nebude mať nočnú zmenu.

4. Následne dňa 26.05.2021 ÚPSVaR súdu oznámil, že rodičia maloletých sa dohodli na striedavej starostlivosti v týždňových intervaloch. Nedohodli sa však na výživnom pre maloletých. Matka žiadala určiť výživné aj napriek striedavej starostlivosti, nakoľko je rozdiel v jej zárobkových možnostiach a možnostiach otca. Otec s určením výživného nesúhlasil.

5. Súd si vyžiadal informácie o zárobku rodičov maloletých a zistil, že priemerný čistý mesačný príjem matky maloletých detí za posledných 12 mesiacov predstavuje 533,29 Eur. Čistý mesačný príjem otca za posledných 12 mesiacov predstavuje 1 103 Eur.

6. Na pojednávaní dňa 16.06.2021 súd vypočul maloletých, ktorí za prítomnosti kolízneho opatrovníka bez prítomnosti rodičov uviedli, že k otcovi chcú chodiť, ale „na týždeň“ je pre nich veľa. Ešte kým mali dištančné vyučovanie, tak sa to dalo, ale teraz, keď chodia do školy, tak im je dlho u otca. Na obedy chodia do školy, otec im varí, keď sú doma. Kolízna opatrovníčka zistila, že pokiaľ má otec nočnú zmenu a deti sú uňho, chodí za otca suplovať v noci matka.

7. Vzhľadom k vyjadreniu detí sa rodičia na pojednávaní zhodli, že budú rešpektovať pranie detí a dohodnú sa na zverení detí do starostlivosti matky s tým, že otec bude oprávnený sa s maloletými stýkať každý druhý týždeň od stredy do nedele, aby s nimi bol aj cez pracovný týždeň, aj cez víkend. Matka na pojednávaní uviedla, že na podanom návrhu ohľadne určenia výživného trvá, avšak nie od apríla tak, ako to bolo uvedené v návrhu, ale až od rozhodnutia súdu, nakoľko otec teraz na základe jej žiadosti niečo prispieva a kupuje. Zobrala späť návrh ohľadne poberania prídavkov a daňového bonusu na deti, keďže medzičasom došlo k zmene. Trvala však na výživnom vo výške 100 Eur ma každé mal. dieťa. Jej mesačný príjem je 550 Eur, náklady na domácnosť má 200 Eur a ďalších 300 Eur dáva na stravu,

hygienické potreby, ošatenie a podobne. Výlety, plaváreň a podobne si môže s deťmi dovoliť len raz za mesiac.

8. Otec s návrhom matky nesúhlasil, chcel, aby deti boli uňho dlhšie ako 5 dní, ale bude ich želanie rešpektovať. Pokiaľ ide o výživné, otec absolútne odmietol prispievať deťom na výživu. Vyjadril sa, že matke do ruky žiadne peniaze nedá. Bude im kupovať, keď budú potrebovať tak, ako im doteraz kupoval športové potreby alebo oblečenie, ale matke do rúk žiadne peniaze nedá. Kolízny opatrovník odporučil návrhu matky vyhovieť s prihliadnutím na názor maloletých. Pokiaľ ide o výšku výživného, navrhol určiť vyživovaciu povinnosť na 130 Eur mesačne na každé dieťa zvlášť.

9. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

10. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

11. Podľa § 43 ods. 4 zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

12. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 29 zákona č. 161/2015 Z. z., Civilného mimosporového poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať. Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

16. Keďže matka maloletých vzala návrh na určenie poberateľa rodičovských príspevkov a daňového bonusu na deti, ako aj návrh na určenie výživného od apríla 2021 späť, súd konanie v tejto časti zastavil (výrok I.).

17. Súd pri rozhodovaní o rodičovských právach a povinnostiach vychádzal z vyjadrení rodičov aj maloletých detí a zistených príjmov rodičov. Keďže sa rodičia detí nedokázali dohodnúť o výkone rodičovských práv a povinností po tom, ako sa matka s deťmi odsťahovala zo spoločnej domácnosti, súd rozhodoval predovšetkým o tom, či zveriť deti do starostlivosti jedného z rodičov alebo do ich striedavej starostlivosti. Hoci podmienky v domácnostiach oboch rodičov sú vhodné aj na striedavú starostlivosť, súd prihliadol na názor maloletých detí, ktoré sa už vedia sami vyjadriť k situácii v rodine a svojim potrebám. Je v záujme maloletých detí, aby starostlivosť o maloletých pri zachovaní rodičovských práv

obidvoch rodičov prebiehala čo najprirodzenejším spôsobom tak, aby deti samé vnímali a pociťovali starostlivosť a výchovu obidvoch rodičov za súčasného zachovania ich potrieb pri voľnočasových aktivitách ako aj pri príprave do školy. Z týchto dôvodov zveril maloletých do starostlivosti matky (výrok II.), pričom upravil styk otca s deťmi na každý párny týždeň od stredy od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod. (výrok V.) s tým, že realizácia styku bude prebiehať tak, ako doteraz (výroky VI. a VII.). V prípade, že sa rodičia dohodnú, môže sa otec stretávať s deťmi aj nad rámec súdom stanoveného času. Obidvaja rodičia sú pritom oprávnení zastupovať maloleté deti v bežných veciach a spravovať ich majetok v rovnakej miere (výrok III.).

18. Čo sa týka výživného, súd prihliadal na vek a potreby maloletých, ako aj na majetkové a zárobkové pomery obidvoch rodičov. Hoci mesačné náklady na potreby maloletých neboli úplne špecifikované, súdu je z vlastnej činnosti známe, že bežné výdavky na dieťa v pubertálnom veku dosahujú bežne 250 Eur mesačne (strava, cestovné, poplatky spojené so štúdiom či záujmovými krúžkami, náklady na telefón a internet, vreckové, hygienické potreby či lieky). Z charakteru výživného ako dávky zročnej do budúcnosti vyplýva, že nemožno všetky výdavky preukázať, keďže budú vznikať až v budúcnosti. Nie všetky výdavky oprávnenej osoby na maloleté dieťa musia byť exaktne preukázané, najmä pokiaľ ide o skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, pričom v prípade bežných výdavkov na stravu, oblekanie, obuv, hygienické potreby, školské potreby etc. sú takéto skutočnosti známe z jeho činnosti, ako aj všeobecne známe (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Cop/20/2016 z 21.06.2016). Do tejto sumy 250 Eur nie sú započítané mimoriadne výdavky na ošatenie, školské potreby či iné jednorazové výdavky. Ide teda o základné potreby dieťaťa.

19. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Z majetkových pomerov rodičov vyplýva, že sa nejedná o rodinu v hmotnej núdzi a že z dvoch príjmov je možné deťom uhrádzať aj náklady na potreby nad rámec základných životných potrieb. A keďže zárobkové pomery rodičov sú v značnom nepomere (otec maloletých zarába dvakrát viac ako ich matka), má súd za to, že otec by sa na výžive maloletých mal podieľať vo vyššej miere ako matka. V tejto súvislosti súd konštatuje, že pokiaľ by aj určil striedavú starostlivosť o maloleté deti, otec by sa určeniu vyživovacej povinnosti zo strany súdu nevyhol, nakoľko jeho príjem je oproti príjmu matky detí, dvojnásobkom. Neurčenie vyživovacej povinnosti pri striedavej starostlivosti prichádza do úvahy pri približne rovnakých majetkových a zárobkových pomeroch rodičov (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Žiline z 10.04.2013, sp.zn. 6 CoP/29/2013), čo však nie je tento prípad.

20. Z uvedených dôvodov súd zaviazal otca na platenie výživného pre maloletých vo výške 130 Eur mesačne na každé dieťa zvlášť, ktoré je povinný hradiť mesačne vopred k 15. dňu predchádzajúceho mesiaca k rukám matky maloletých detí (výrok IV.). Ide o bežné výživné potrebné na ich základnú starostlivosť. Súdu má za to, že je v možnostiach otca prispievať deťom na výživu touto sumou, nakoľko zarába 1 100 Eur mesačne, z čoho výživné na jeho dve deti z tejto sumy predstavuje 24% (tzn. 12% na jedno dieťa). Súdu má za to, že mohol s ohľadom na majetkové pomery zaviazat' otca aj na vyššiu sumu, vzhľadom k návrhu matky a odporúčaní kolízneho opatrovníka detí však zaviazal otca iba na túto sumu. Je zrejmé, že náklady na život maloletých budú časom rásť, preto je potrebné, aby si rodičia túto skutočnosť uvedomili a brali ohľad na súčasné aj budúce potreby a záujmy svojich detí. Súdu považuje za potrebné podoznieť, že aj v prípade, ak by zveril deti do striedavej starostlivosti rodičov, zaviazal by otca na výživné, nakoľko by s ohľadom na pomer príjmov rodičov mal prispievať na výživu detí vo vyššej miere ako matka. Mimo tohto výživného môže otec prispievať deťom na ich ďalšie potreby, prípadne na úspory aj nad rámec tohto výživného.

21. Záverom súdu konštatuje, pokiaľ otec mal. detí po skončení pojednávania uviedol, že dá v práci výpoveď, aby matke detí nič neplatil, že podľa § 75 zákona o rodine súd pri prípadnom ďalšom konaní o zmene rozhodnutia o výživnom prihliada aj na to, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, či majetkového prospechu. V tejto súvislosti súd apeluje na otca mal. detí, aby si uvedomil, že má vyživovaciu povinnosť k deťom zo zákona a taktiež na neho apeluje, aby pred záujmy a potreby mal. detí nestaval vlastné konflikty, ktoré má s ich matkou.

22. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VIII.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Zvolen, písomne v piatich vyhotoveniach. Podľa § 362 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde, ktorým je Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Odvolanie možno odôvodniť tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 CSP).

Podľa § 62 zákona č. 161/2015 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 CMP).